

מאורות אל העבר

19/08/1979 | כו אב תשלט

מאת [1 - Anonymus], נחלת הכלל, ויקיפדיה

גדול הקנאים

מגיל צעיר הרים הרב יואל טייטלבוים (ר' יואליש) מנהיגה של חסידות סאטמר, את דגל הקנאות. הוא נולד בשנת 1887 בהונגריה, וראה את עצמו כממשיך דרכו של החתם סופר בשמירת דרכה של היהדות הנאמנה, כפי שהוא הגדיר אותה. הוא ניהל כל חייו מלחמת חורמה נגד ההשכלה, נגד הציונות ונגד תיקונים - ולו המזעריים ביותר - במנהג ובהלכה. אישיותו הכריזמטית, גדלותו התורנית ועוצמת הקנאות ללא פשרות שיצאה מחצרו, הביאו להצטרפותם של המוני חסידים לחסידות שאותה הנהיג, אך גם לביקורת נוקבת כלפיו וכלפי דרכו מצד חוגים רבים וחשובים בעם ישראל. במהלך השואה הוברח על ידי חסידיו ב"רכבת קסטנר" מהונגריה לשווייץ. לאחר ששהה כמה חודשים בארץ ישראל, ונבחר להוביל את העדה החרדית (בזה המשיך גם לאחר שעזב את הארץ), היגר לארצות הברית והקים את חצרו בויליאמסבורג שבניו יורק. תחת מנהיגותו, הפכו שבעים החסידים שהגיעו איתו לחופי אמריקה, לגדולה ולעשירה שבחסידות, המונה מאות אלפים חסידים. בספריו "ויואל משה" ו"על הגאולה ועל התמורה", תקף בחריפות מאין כמותה את הציונות, והאשים אותה במאורעות השואה. נפטר לאחר מחלה ממושכת בניו יורק, בכ"ו באב תשל"ט (19.8.1979)

